

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/76/2024
Identifikačné číslo spisu: 4115010093
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:4115010093.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 18. februára 2026 v Bratislave v trestnej veci obvineného Z.. R. U., pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/33/2020, z 18. augusta 2020

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z.. R. U. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 4T/8/2015, z 9. januára 2018 bol obvinený Z.. R. U. uznaný za vinného zo spáchania zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona účinného do 1. októbra 2012 na skutkovom základe podrobne rozpisanom vo výrokovej časti tohto rozsudku. Za to bol obvinenému Z.. R. U. podľa § 277 ods. 4 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, pričom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací rozhodujúci na podklade odvolania obvineného proti rozsudku súdu prvého stupňa rozhodol (v poradí) prvým rozsudkom, sp. zn. 1To/50/2018, z 2. októbra 2018 (č. l. 1214 a nasl. súdneho spisu) tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. d) Trestného poriadku, s poukazom na § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku obvineného oslobodil spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra, sp. zn. 4Pv 628/11/4403, podanej 2. februára 2015, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti prvému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie generálny prokurátor, a to s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť] (č. l. 1232 a nasl. súdneho spisu).

O dovolaní generálneho prokurátora rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, sp. zn. 5Tdo/79/2019, z 16. apríla 2020 (č. l. 1301 a nasl. súdneho spisu) tak, že podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom odvolacieho súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo bol z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. d) Trestného poriadku, § 285 písm. b) Trestného poriadku a § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 30. septembra 2012 v prospech obvineného Z.. R. U.. Dovolací súd súčasne podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok odvolacieho súdu, konanie, ktoré mu predchádzalo, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratilo podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku odvolaciemu súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Po rozhodnutí dovolacieho súdu Krajský súd v Nitre na podklade odvolania obvineného rozhodol (v poradí druhým rozsudkom, sp. zn. 1To/33/2020, z 18. augusta 2020 (č. l. 1478 a nasl. súdneho spisu) tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného Z.. R. U. uznal za vinného zo spáchania zločinu nedovedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012. Za to bol obvinenému Z.. R. U. podľa § 277 ods. 4 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j) Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov. Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona obvinenému taktiež uložil peňažný trest v sume 40.000,- (štyridsaťtisíc) eur, pričom podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Proti druhému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie prostredníctvom obhajcu obvinený Z.. R. U., a to s poukazom na dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu] a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v podanom dovolaní k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v podstate uviedol, že obžaloba podaná prokurátorom v jeho trestnej veci bola postavená na odlišnom skutkovom základe ako vznesené obvinenie, ktorý však nebol nijakým spôsobom v prípravnom konaní náležite zistený a vyšetrovaný a obvinený tak v priebehu celého prípravného konania ani nemal možnosť sa náležite vyjadrovať ku skutkom, pre ktoré bol v konečnom dôsledku odvolacím súdom uznaný za vinného. Nie je povinnosťou obvineného, aby si v priebehu vyšetrovania domýšľal skutkové tvrdenia a právne posúdenie orgánov činných v trestnom konaní, naopak skutok, ktorý sa obvinenému kladie za vinu musí byť zrejмый a zrozumiteľne popísaný v uznesení o vznesení obvinenia tak, aby sa k nemu obvinený mohol vyjadriť, resp. použiť všetky legálne prostriedky na svoju obhajobu, čo je nepochybne vyjadrením práva obvineného na obhajobu zaručeného trestnoprávnymi predpismi, Ústavou SR a medzinárodnými dohovormi. So skutkom, ktorý sa obvinenému kladie za vinu, musí byť obvinený oboznámený zákonným spôsobom, teda nestačí len, že v priebehu prípravného konania prokurátor v odôvodnení rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia naznačil rozšírenie skutku, pre ktorý bol obvinený stíhaný. Takýto postup je podľa obvineného v rozpore s § 2 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolateľ ďalej podotkol, že skutok, ktorý sa obvinenému kladie za vinu, musí vyplývať z výroku uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. V prípade, ak sa prokurátor v prípravnom konaní so znením skutku nestotožní, má právo uznesenie vyšetrovateľa zrušiť a nahradiť ho vlastným rozhodnutím, pričom tento „nový“ skutok musí byť súčasťou výroku rozhodnutia, lebo len táto časť rozhodnutia je záväzná. Obvinený ďalej zdôraznil, že prokurátor postupoval zmätočne, keďže na jednej strane potvrdil správnosť postupu vyšetrovateľa (zamietnutie sťažnosti) a zároveň v tom istom

rozhodnutí (v odôvodnení) rozšíril skutok, ktorý mu kladie za vinu o prijatie faktúr od spol. E. H. T., s. r. o. a J..Z..J.. Z., s. r. o., ktoré nie je v žiadnej súvislosti s protiprávnym konaním popísaným v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia. Práve za takéto konanie bol obvinený následne uznaný za vinného, čo obhajoba považuje za nezákonné a zjavné porušenie ustanovení Trestného poriadku. Vznesenie obvinenia má pritom podľa dovolateľa zásadný význam, nakoľko sa ním určuje predmet trestného konania, a preto skutok v ňom uvedený musí byť špecifikovaný, pretože len pre tento skutok je možné podať obžalobu. Podľa obvineného sa s takýmto názorom stotožnil aj odvolací súd.

Nad rámec uvedeného dal dovolateľ ďalej do pozornosti, že zo strany vyšetrovateľa a prokurátora neboli v prípravnom konaní spochybňované nákupy tovarov od dodávateľov spoločnosti R..G..R.. spol. s r. o., pričom konatelia dodávateľov aj na hlavnom pojednávaní jednoznačne potvrdili dodanie tovaru uvedeného na účtovných dokladoch spoločnosti R..G..R.. spol. s r. o.. Vystavené faktúry boli navyše riadne zaúčtované a bola z nich odvedená DPH do štátneho rozpočtu, čo potvrdil aj správca dane pri daňovej kontrole. V prípravnom konaní však boli vyšetrovanie a následné obvinenie smerované k inému skutku. Z tohto dôvodu obvinený nemal dôvod sa domnievať, že orgány činné v trestnom konaní považujú „nákupy“ tovarov od deklarovaných dodávateľov za fiktívne a nároky z nich uplatnené za protiprávne. Tento záver nevyplynul ani z vykonaného dokazovania, pričom uvedené skutočnosti potvrdil aj R.. H. Z. U. R., R.. Podľa dovolateľa uvedené vady z prípravného konania sa v konaní pred súdom už nedajú odstrániť a výsledkom takéhoto postupu musí byť jeho bezpodmienečné oslobodenie spod obžaloby v celom rozsahu.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený v zásade uviedol, že odvolací súd sa posúdil jeho trestnú vec nesprávne z hmotnoprávneho hľadiska. Odvolací súd sa nakoniec stotožnil s tým, že obžaloba zahŕňala oba druhy konaní, ktorých sa obvinený mal dopustiť, teda jednak mal zadržať a nedoviesť určenému príjemcovi splatnú daň a zároveň si neoprávnene uplatniť nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty. Podľa obvineného v prípravnom, ako ani v súdnom konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, akým spôsobom mal obvinený svojím konaním zadržať a nedoviesť určenému príjemcovi splatnú daň, ako to mala na mysli skutková podstata trestného činu podľa § 277 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na § 43 zákona o dani z pridanej hodnoty, podľa ktorého je možné oslobodiť tovar popísaný v tomto ustanovení od DPH pri dodaní tovaru do iného členského štátu platiteľom dane. Predmetné ustanovenie nepojednáva o možnosti odpočítania DPH (nadmerný odpočet) daňovým subjektom. Možnosti odpočítania DPH sú presne popísané v § 49 ods. 2 a nasl. zákona o dani z pridanej hodnoty. Z uvedeného dôvodu R..G..R.. spol. s r. o., ktorú zastupoval pri jednotlivých obchodoch so spoločnosťou O.W. S. P.-Z. F., nemohla účtovať žiadnu daň a teda táto spoločnosť ani nemohla odvieť do štátneho rozpočtu žiadnu daň. Tieto skutočnosti, ktoré vychádzajú zo zákonných daňových predpisov úplne ignoroval odvolací súd vo svojom rozhodnutí, a to napriek tomu, že obvinený na preukázanie vyššie uvedených tvrdení predložil listinné dôkazy.

V závere podaného dovolania obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol v jeho neprospech porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 12 Trestného poriadku, § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, § 322 ods. 3 Trestného poriadku a § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012. Súčasne navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, konanie, ktoré mu predchádzalo, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce a prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa prokurátor na výzvu súdu prvého stupňa nevyjadril.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného

poriadku) a dospel k záveru, že je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktné obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Nakoľko v predloženej trestnej veci prebieha už v poradí „druhé“ dovolacie konanie, najvyšší súd v prvom rade zdôrazňuje, že úlohou dovolacieho súdu nie je na podklade obvineným predložených námietok opätovne preskúmať, resp. prehodnocovať závery dovolacieho súdu známe z jeho skoršieho rozhodnutia v pôvodnom dovolacom konaní, prostredníctvom ktorých zaujal stanovisko ku kľúčovým námietkam iného dovolateľa uplatnených v skoršie podanom dovolaní, za predpokladu, že tieto námietky iného dovolateľa boli aj v pôvodnom dovolacom konaní spochybňované totožnými námietkami obvineného opakujúcimi sa aj v tomto (neskoršom) dovolacom konaní. Je tomu tak z dôvodu, že najvyšší súd v neskoršom dovolacom konaní z dôvodu prekážky rozhodnutej veci (*res iudicata*) s poukazom na § 392 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 2 ods. 8 Trestného poriadku a § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku per analogiam nie je oprávnený sa odchýliť od predchádzajúcich záverov dovolacieho súdu ohľadne dôvodnosti, resp. nedôvodnosti konkrétnych námietok procesných strán, prostredníctvom ktorých namietajú naplnenie, resp. nenaplnenie konkrétneho dovolacieho dôvodu.

Dovolací súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky známe z uznesenia, sp. zn. 4Tdo/74/2021, z 27. marca 2024, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje, pričom osobitne podotýka, že ich považuje za primerane použiteľné aj v rámci predloženej trestnej veci. V súlade s označeným uznesením platí nasledovné: „V tomto smere sa žiada uviesť, že aj pri rešpektovaní zjednocujúceho stanoviska Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PLz. ÚS 3/2014 z 22. októbra 2014, bolo by v rozpore s ustanovením § 392 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s ustanoveniami § 2 ods. 8 Trestného poriadku a § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku per analogiam a doktrínou právneho štátu vyjadrenou v článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak by najvyšší súd opätovne preskúmal validitu námietok, ktoré už raz boli v dovolacom konaní preskúmané (*res iudicata*). Teda pokiaľ dovolací súd už raz právoplatne rozhodol, že určitá vecne uplatnená námietka nezakladá žiaden dovolací dôvod, nie je možné, aby v neskoršom konaní, na podklade neskôr podaného dovolania (tej istej alebo inej oprávnenej osoby podľa § 369 Trestného poriadku), dospel vo vzťahu k tejto námietke k odlišným záverom. Uvedené pritom platí bez ohľadu na to, či dovolací súd vo vzťahu k takto skôr uplatnenej námietke zaujal konkrétne stanovisko alebo nie, keďže vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky, ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad rozhodnutia sp. zn. IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004, I. ÚS 110/2007, I. ÚS 241/2007, I. ÚS 114/2008, IV. ÚS 541/2013, I. ÚS 487/2015, III. ÚS 258/2016, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Boicenco proti Moldavsku z 11. júla 2006, sťažnosť č. 41088/05, Ignatenco proti Moldavsku z 8. februára 2011, sťažnosť č. 36999/07, Michalko proti Slovensku z 21. decembra 2010, sťažnosť č. 35377/05), nie je povinnosťou súdu dať odpoveď na všetky nastolené otázky, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie podstatný význam (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn.

5Tdo/63/2018 z 15. novembra 2018, 4Tdo/42/2019 z 3. septembra 2019).“

Najvyšší súd zastáva názor, že vyššie citované závery dovolacieho súdu ohľadne prekážky rozhodnutej veci sa nevzťahujú len na rozhodnutia, ktorými dovolací súd námietky osoby oprávnenej na podanie dovolania formálne zamietne (§ 392 ods. 1 Trestného poriadku), resp. odmietne (§ 382 Trestného poriadku), ale rovnako aj na zrušujúce rozhodnutia (§ 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a § 388 ods. 1 Trestného poriadku), ktorými dovolací súd uzná opodstatnenosť všetkých alebo časti námietok dovolateľa, pričom vysloví také právne alebo skutkové závery, ktorými de facto (aj bez formálneho rozhodnutia o ich zamietnutí alebo odmietnutí) odmietne predložené protichodné námietky inej procesnej strany nestotožňujúcej sa s dôvodnosťou podaného dovolania. V intenciách predloženej veci preto možno konštatovať, že pokiaľ sa dovolací súd už v skoršom zrušujúcom rozsudku (5Tdo/79/2019) vysporiadal s otázkami vyvstávajúcimi z neskoršieho obvineným podaného dovolania, najvyšší súd nie je na podklade takéhoto dovolania oprávnený opätovne prehodnocovať tieto skoršie závery dovolacieho súdu, nakoľko o dôvodnosti rovnakých námietok už bolo zrušujúcim rozsudkom dovolacieho súdu de facto rozhodnuté (res iudicata).

Za účelom overenia, či obvinený uplatnil v tomto dovolacom konaní rovnaké námietky, o ktorých už bolo rozhodnuté, najvyšší súd nahliadol do jeho vyjadrenia k dovolaniu generálneho prokurátora (porovnaj č. l. 1265 a nasl. súdneho spisu) a zistil, že obvinený v tomto dovolacom konaní uvádza rovnaké (totožné) námietky, aké už boli z jeho strany uplatnené, resp. prezentované v pôvodnom dovolacom konaní. Z rozsudku dovolacieho súdu, sp. zn. 5Tdo/79/2019, z 16. apríla 2020 vyplýva, že dovolací súd sa týmito námietkami obvineného zaoberal, nakoľko išlo o protichodné námietky vo vzťahu k námietkam generálneho prokurátora, ktorými obvinený v skoršom dovolacom konaní spochybňoval dôvodnosť dovolania podaného generálnym prokurátorom.

Pokiaľ ide o namietané porušenie práva obvineného na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, k tomuto sa dovolací súd, berúc do úvahy aj námietky obvineného uvedené taktiež v neskoršie podanom dovolaní, v rozsudku, sp. zn. 5Tdo/79/2019, z 16. apríla 2020 vyjadril nasledovne: „Ako správne zdôraznil generálny prokurátor v podanom dovolaní, už v uznesení prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra zo 4. júla 2013, sp. zn. 4Pv 628/2011, ktorým rozhodovala o sťažnosti obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa OR PZ Nitra č. ORP-1420/OEK-NR-2011 z 24. mája 2013, o vznesení obvinenia za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, prokurátorka skutok špecifikovala tak, že v uznesení uviedla jednotlivé zdaňovacie obdobia s vymedzením fiktívnych faktúr, ktoré obvinený prijal od spoločnosti J..Z..J.. Z. s. r. o. a E. H. T.. s. r. o. a ktoré faktúry vystavil zahraničnému odberateľovi O. S. P. - Z. F., oslobodené od DPH, čím dosiahol zníženie DPH, a to vo vzťahu k jednotlivým zdaňovacím obdobiam. Obvinený tak už v prípravnom konaní vedel, z akého trestného činu bol obvinený, pričom z uznesenia prokurátorky, ktorým rozhodovala o sťažnosti proti vzneseniu obvinenia, bolo tiež zrejmé, akým konkrétnym konaním sa mal stíhaného trestného činu dopustiť, a teda ktoré fiktívne dodávateľské a odberateľské faktúry, a s tým súvisiace dodania tovarov a zdaniteľné plnenia, boli obvineným predložené v daňových priznaniach, predkladaných Daňovému úradu Nitra a ktoré boli podkladom na zníženie dane obchodnej spoločnosti R.. G.. R., spol. s r. o., v ktorej bol obvinený konateľom v takom rozsahu, že obvinenému vznikol nárok na priznanie nadmerného odpočtu dane. Dovolací súd tiež poukazuje na časové súvislosti, vedomosti obvineného o skutkových okolnostiach, v ktorých konkrétne spočívalo jeho protiprávne konanie, na podklade ktorého mu bolo vznesené obvinenie s tým, že obžaloba prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra z 26. januára 2015, sp. zn. 4Pv 628/11/4403, bola na Okresný súd Nitra podaná 2. februára 2015. Obvinený tak mal už od rozhodnutia prokurátorky o sťažnosti proti vzneseniu obvinenia do podania obžaloby na prvostupňový súd dostatočný čas a priestor oboznámiť sa so špecifikáciou objektívnej stránky protiprávneho konania, na podklade ktorého mu bolo vznesené obvinenie.“

K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd majúci na zreteli aj námietky obvineného prezentované rovnako aj v neskoršie podanom dovolaní v rozsudku, sp. zn. 5Tdo/79/2019, z 16. apríla 2020 uviedol nasledovne: „V súvislosti s nesprávnou právnou kvalifikáciou, uplatnenou v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371

ods. 1 písm. i) Tr. por. považuje najvyšší súd za potrebné opätovne zdôrazniť, že v zmysle § 277 Trestného zákona v znení účinnom do 30. septembra 2012, predmetné ustanovenie obsahovalo v sebe dve samostatné skutkové podstaty, prvú týkajúcu sa zadržania a neodvedenia splatnej dane a poistného, zrazených a vybratých podľa zákona (prvá alinea) a druhú, týkajúcu sa neoprávneného uplatňovania nároku na vrátenie DPH (alinea druhá). Novelou Trestného zákona č. 246/2012 s účinnosťou od 1. októbra 2012, bol vytvorený samostatný trestný čin daňového podvodu podľa § 277a Trestného zákona, ktorého spáchania sa páchatel dopustí tým, že neoprávnené vo väčšom rozsahu uplatní nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Krajský súd podľa názoru najvyššieho súdu nesprávne postupoval, keď skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, a pre ktorý bol prvostupňovým rozsudkom uznaný za vinného zo zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, v znení účinnom do 1. októbra 2012 nekvalifikoval ako trestný čin, na podklade názoru v zmysle, ktorého pre naplnenie všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu vyžadoval kumulatívne naplnenie oboch druhov konaní, a to jednak že mal obvinený zadržať a neodviesť určenému príjemcovi splatnú daň a neoprávnené si uplatniť nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty. Vzhľadom na absenciu konania obvineného spočívajúcu v zadržaní a neodvedení určenému príjemcovi splatnej dane, ako aj úmyslu zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, nesprávne dospel k záveru o nenaplnení skutkovej podstaty trestného činu neodvedenia dane podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a obvineného spod obžaloby prokurátorky podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil. Vzhľadom na skutočnosť, že sa nepochybné jedná o samostatné skutkové podstaty, na spáchanie predmetného trestného činu postačovalo v zmysle druhej aliney neoprávnené uplatňovanie nároku na vrátenie DPH. Zo skutkovej vety, ustálenej krajským súdom, je podľa názoru dovolacieho súdu nepochybné, že obvinený ako konateľ obchodnej spoločnosti R.. G.. R.. s. r. o., bol povinný podávať daňové priznania k dani z pridanej hodnoty a k dani z príjmov právnickej osoby, avšak deklarováním účtovných dokladov, a to konkrétne v mesiaci február tak, že od spoločnosti J..Z..J.. Z. s. r. o. U. prijal faktúru č. XXXXXXXX z 19. februára 2010 na sumu 412.135,53 eura (z toho DPH 65.803,15 eura), od daňového subjektu H. T. - E. prijal faktúru č. XXXXXXXX z 18. februára 2010 na sumu 116.286,98 eura (z toho DPH 18.563,48 eura) a vystavil tri faktúry pre odberateľa O. S. P. - Z. F. č. XXXXXXXX z 19. februára 2010, XXXXXXXX z 22. februára 2010, XXXXXXXX z 25. februára 2010 spolu vo výške 238.778,- eur (z toho DPH 45.367,82 eura), ktoré boli oslobodené od DPH, čím dosiahol zníženie DPH spolu vo výške 129.734,45 eura, (obdobne obvinený v spolupráci s vyššie označenými spoločnosťami konali aj v ďalších zdaňovacích obdobiach, v mesiacoch február, marec, apríl a júl 2010) hoci spoločnosti J..Z..J.. Z. s. r. o. U., H. T. - E. a E., H. T.. s. r. o. Q. mu tovar podľa faktúr v skutočnosti nedodali a ďalej s tým, že obvinený ako konateľ vyššie uvedenej spoločnosti tovar spoločnosti O. S. P. - Z. F. v mesiacoch február, marec, apríl a júl 2010 spolu v hodnote 1.201.668,- eur nikdy nedodal, pretože spoločnosť neexistovala. Nesplnil tak podmienky na oslobodenie od dane z pridanej hodnoty pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu podľa § 43 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Avšak zaúčtovaním všetkých, v skutkovej vete špecifikovaných fiktívnych faktúr, dosiahol zníženie vlastnej daňovej povinnosti, uplatňujúc si nárok na vrátenie nadmerného odpočtu s následkom vzniku rozdielu na dani z pridanej hodnoty spolu vo výške 374.078,06 eura, na úkor štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Predmetné konanie, ktorým si obvinený ako konateľ spoločnosti R.. G.. R.. na podklade vopred dohodnutej koordinovanej činnosti so spoločnosťami J.. Z.. J.. Z. s.r.o. U., H. T. - E. a E., H. T.. zabezpečoval doklady o fiktívnom dodaní tovaru od týchto spoločností a s tým súvisiaci vznik povinnosti zaplatiť DPH na vstupe, ktorej zaplatenie si dodávatelia vo faktúrach za dodané tovary, nezodpovedajúce realite uplatňovali a v nadväznosti na to konaním, v intenciách ktorého v mene a na účet spoločnosti, ktorej bol konateľom účelovo vystavoval faktúry za dodanie tovaru zahraničnej, neexistentnej spoločnosti, predstierajúc splnenie podmienok na oslobodenie od dane z pridanej hodnoty pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu podľa § 43 zákona č. 222/2004 Z. z., nepochybné naplnil zákonné znaky druhej aliney skutkovej podstaty trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v znení účinnom do 30. septembra 2012. Deklarovaním takýchto fiktívnych zdaniteľných plnení a zaúčtovaním fiktívnych faktúr dosiahol stav, v súvislosti s ktorým mu vznikla daňová povinnosť za DPH len vo vzťahu k nákladovým faktúram, za fingované zdaniteľné plnenia, pretože tovar do zahraničia mal podľa predstieraného účtovného stavu

predávať za splnenia podmienok oslobodenia od platenia DPH. Z vyjadreného je podľa názoru najvyššieho súdu zrejmé, že obvinený, Z.. R. U., svojim konaním naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 227 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona v zmysle jej druhej alternatívnej aliney, a teda neoprávnene vo väčšom rozsahu uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty v úmysle zadovážiť sebe neoprávnený prospech, ktorý nepochybne spočíval v znížení daňovej povinnosti v rozsahu, že namiesto vlastnej daňovej povinnosti spoločnosti R.. G.. R.. s. r. o., na základe predstieraných zdaniteľných plnení vznikla povinnosť štátu prostredníctvom príslušného daňového úradu vyplatiť nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty (tzv. nadmerný odpočet), za zdaniteľné obdobia február, marec, apríl a júl 2010 spolu vo výške 374.078,06 eura.“

Najvyšší súd v priamej nadväznosti na citované časti odôvodnenia rozsudku dovolacieho súdu, sp. zn. 5Tdo/79/2019, z 16. apríla 2020 konštatuje, že dovolací súd sa v tomto rozhodnutí stotožnil s názorom generálneho prokurátora, vyslovil porušenie zákona v prospech obvineného, zrušil rozsudok krajského súdu, sp. zn. 1To/50/2018, z 2. októbra 2018 a de facto odmietol protichodné námietky obvineného (korešpondujúce s prvým rozsudkom krajského súdu v tejto trestnej veci) predložené v reakcii na dovolanie generálneho prokurátora, ktorými obvinený argumentuje aj v tomto (neskoršom) dovolacom konaní. Týmto skorším zrušujúcim rozsudkom dovolací súd založil prekážku rozhodnutej veci vo vzťahu k tým právnym otázkam, na základe ktorých vyslovil porušenie zákona v prospech obvineného, pričom z tohto dôvodu dovolaciemu súdu v tomto konaní nezostáva nič iné, len na citovanú časť odôvodnenia skoršieho rozsudku dovolacieho súdu dovolateľa v plnom rozsahu odkázať.

Napokon najvyšší súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Trestného poriadku) vyššie citované právne závery dovolacieho súdu rešpektoval, a preto je potrebné jeho rozsudok pre účely tohto (v poradí druhého dovolacieho konania aj napriek uplatneným, avšak opakujúcim sa námietkam dovolateľa, považovať za zákonný a správny.

Keďže teda obvinený v podanom dovolaní neuplatnil žiadne nové námietky, o ktorých by nebolo dovolacím súdom už skôr rozhodnuté a odvolací súd sa od právnych záverov dovolacieho súdu vyslovených v skoršom rozsudku neodchýlil, najvyšší súd uzatvára, že z dôvodu prekážky res iudicata nemal aké námietky dovolateľa v tomto dovolacom konaní preskúmať, a preto nezistil naplnenie uplatnených dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani iných). S poukazom na uvedené dovolanie obvineného Z.. R. U. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.